

Jezus v svojem času

12. poglavje: Zmaga nad smrtjo

Kristusova navzočnost

Jezus se je vrnil nazaj k Očetu in človeške oči ga ne bodo več videle. A četudi njega ni bilo več, je pa ostalo njegovo poslanstvo, ki so ga po naročilu, ki jim ga je dal, širili njegovi učenci. V nekaj rodovih je setev njegove besede, podobna zrnu iz evangelija, zajela vse dežele cesarstva in dala čudovito žetev. Nauk premaganega bo v manj ko v treh stoletjih premagal svet: nova skrivnost, ki jo občuduje zgodovina in ki na svoj način priča.

Ali pa nam je zapustil, ko je odšel v nebesa, samo svoje oznanilo? Za človekom, ki ga ni več, je ostal samo spomin, nekaj zapisanih in ponovljenih besed in največji duhovi, ki nam jih kliče v spomin njihovo delo in njihov nauk, se zdi, da so samo še okamenela podoba. Za živim Bogom pa ostaja več ko samo njegov nauk, ostaja njegova navzočnost. Krščanstvo kot vera je vse kaj drugega kakor samo privrženost določeni filozofski misli. Biti del Jezusa zahteva poistovetenje vsega našega bitja z njegovim vzorom in to, čemur pravimo kristjani milost, ni nič manj ko življenje učlovečenega Boga v vsakem od nas.

V evangelijskem poročilu o "drugem" Kristusovem življenju naletimo na prav preprost dogodek, ki pa je poln skrivnostnega duhovnega bogastva. Gre za dogodek, ko se je Jezus prikazal dvema učencema na poti v Emavs, kakor pripoveduje sv. Luka (24,13.35) in potrjuje sv. Marko (16,12). Gre za dvoje neznanih mož, mož kakor vsi drugi. Gre za prva člana mlade Cerkve, ki ju - razen dvanajsterih apostolov in svetih žena - spoznamo v besedilu nove zaveze ter se zdi, da sta bila samo zato izbrana, da bosta deležna posebnega razodetja, ker sta bila podobna vsem drugim ter tako napovedujeta in sta predpoda skromnih udov krščanske črede. Od vsega srca sta ljubila Jezusa. Nista še popolnoma razumevala njegovega oznanila, ki sta ga še vedno razumevala v hudo zemeljskem pomenu. Enemu od njiju je bilo ime Kleofa, to je vse, kar vemo o njima.

Bila sta žalostna ob spominu na žaloigro, ki sta ji prisostvovala. Ali sta bila iz vasi

Emavs, kamor sta šla? Ali sta se vračala, da se zopet oprimeta svojega vsakdanjega dela, enoličnega dela večine ljudi, ker je bilo konec velikega doživetja, ki ju je za nekaj časa iztrgalo njunim vsakdanjim opravilom in ju dvignilo iznad njiju? Še danes se prepirajo, kje je bil evangelijski Emavs, ki ga nekateri postavljajo v Kubeibeh, oddaljen "šestdeset stadijev" (dvanajst kilometrov) od Jeruzalema, kakor pravi sv. Luka, medtem ko ga drugi, ki se drže starejšega izročila, istovetijo z današnjim Amuasom, nekdanjim Nikopolisom, ki je sto šestdeset stadijev (nekako trideset kilometrov) od Jeruzalema, pri čemer pa si težje predstavljamo pot tja in nazaj v enem dnevu. Emavs, o katerem govori izročilo, je prijazna vasica na pobočju griča, s katerega je videti tja do jafskih polj, vasica, podobna vsem drugim: ciprese in sikomore, bele, kockam podobne hišice, neenakomeren potoček na dnu sive soteske. Trapisti iz francoskega samostana v El-Athrunu, ki so se naselili nekaj korakov dalje, pa se zdi, da se na kraju, kjer se je morda razodel Jezus, niso hoteli posvetiti samo krščanski kontemplaciji: s svojim delom so iz napol puščave ustvarili čudovit predel vinogradov, pomarančnih in oljčnih nasadov, po rusih gričih pa kot plašč raztegnili valove zlatega ječmena, pravo sliko božjega blagoslova, živ dokaz milosti, ki je oblila ta kraj.*

*Najnovejša izkopavanja v veliki meri potrjujejo tradicionalno istovetenje tega kraja z nekdanjim Emavsom. Emavs bi torej ne bil daleč od Lide na Šefelski ravnini, "kraj, kjer se začno dvigati gore", kakor pravi sv. Hieronim, po besedah evangelija preprosta vas, tista, kjer je Juda Makabejec uničil grško vojsko (1Mkb 3,4), skromni zaselek, ki se razen s to znamenitostjo more ponašati samo še s svojimi "svežimi studenci", o katerih govori talmudsko izročilo. L. 4 po Kr., v času Athrongesovih nemirov, so njegovi prebivalci napadli oddelek rimske vojske; posledica je bila strašna kazen, uničenje vasi. V času našega evangelijskega prizora je bila torej že znova pozidana. Kar zadeva težavo z oddaljenostjo, si je težko ustvariti pravo mnenje: med najstarejšimi rokopisi imajo nekateri 60, drugi pa 160 stadijev; pri dveh je na robu opazka: »Trebaja brati sto šestdeset, kakor je v zanesljivih besedilih in pri Origenu, ki to potrjuje.« Negotovost besedil dokazuje, da je bila že zgodaj resna težava v tem, kako bi prišla učenca iz vasi, ki je 29 km od Jeruzalema, še isti dan nazaj. Najstarejši zemljepisni zapiski, kakor Tabula Peutingeriana, Ptolomejev Zemljepis in Potovanje romarja iz Bordeauxa potrjujejo številko 160. Verjeti moramo torej, da sta se

učenca v svojem navdušenju takoj vrnila in tako v enem dnevu prehodila 60 km ali pa, da sta nazaj jezdila. Naj omenimo še zadnjo zanimivost: Emavs je znan po Juliju Afrikancu, ki je zahteval od čudaškega mistika, napol norega cesarja Heliogabala za izgradnjo potrebnega denar novega mesta Nikopolisa. O teh vprašanjih je treba vsekakor seči po znamenitem delu P. Vincenta in P. Abela, Emmaüs, Paris, 1932, ali pa po malem delu P. Duvugnaua, Emmaüs, Paris 1937.